

Kommittén för finansiell stabilitet
Fi 2013:09

Protokoll från Finansiella stabilitetsrådets extrainsatta möte den 4 september 2022

Sammanfattning

Finansiella stabilitetsrådet¹ hade ett extrainsatt möte mot bakgrund av likviditetsproblemen i marknaden för elderivat. Dessa problem har föranlett regeringen att föreslå statliga kreditgarantier främst till elproducenter som handlar på denna marknad.

Orsaken till likviditetsproblemen är den extrema utvecklingen av elpriset.

De statliga kreditgarantierna som regeringen föreslår att Riksgälden ges i uppdrag att utforma kommer att minska de risker som har uppstått med anledning av utvecklingen på elderivatmarknaden. Syftet med åtgärden är att förhindra att bristen på likviditet skapar problem som sprider sig till övriga delar av det finansiella systemet. De tre myndigheterna i Finansiella stabilitetsrådet står bakom denna åtgärd.

Företagen som garantin riktar sig mot är solventa men de omfattande marginalsäkerheterna som behöver ställas till Nasdaq Clearing AB medför en ansträngd likviditetssituation i företagen. En statlig kreditgaranti minskar kraftigt de risker som situationen annars skulle kunna leda till. Andra länder arbetar med liknande åtgärder.

De finansiella marknaderna fungerar för närvarande väl, den finansiella sektorn har god likviditet och den finansiella stabiliteten är god. De höga och

¹ Närvarande: *Finansdepartementet*: Max Elger, mötesordförande, Therese Pelow, Brita Hammar; *Finansinspektionen*: Erik Thedéen, Susanna Grufman, Andreas Heed; *Riksgälden*: Karolina Ekholm, Karolina Holmberg, Magnus Rystedt; *Riksbanken*: Stefan Ingves, Anna Breman, Olof Sandstedt; och *Finansiella stabilitetsrådets kansli*: Niclas Alsén.

volatila elpriserna har dock bidragit till nya risker för den finansiella stabiliteten.

Myndigheterna i Finansiella stabilitetsrådet följer utvecklingen noga i syfte att värna den finansiella stabiliteten. Täta kontakter kommer fortsatt att upprätthållas mellan stabilitetsrådets myndigheter samt med aktörer i den finansiella sektorn.

Bakgrundsfakta

Nasdaq Clearing AB: Clearing av elderivatkontrakt på den nordiska marknaden görs hos Nasdaq Clearing, som är en s.k. central motpart. En central motpart är en aktör som går in som motpart till alla köpare respektive säljare. Syftet med central motpartsclearing är att göra marknaden tryggare för alla deltagare genom att underlätta en säker och effektiv riskhantering, vilket i ett större perspektiv gynnar den finansiella stabiliteten.

Hur har behovet av säkerheter utvecklats: För att en central motpart ska kunna säkerställa en säker riskhantering behöver den ta in säkerheter från de aktörer som clearar sina derivatkontrakt hos den centrala motparten. De ytterst höga priserna och den stora prisvolatiliteten som råder i nuläget innebär att kraven på att ställa likvida medel som säkerhet är på exceptionellt höga nivåer. Den totala volymen säkerheter som krävs in har sedan i juni ökat från ca 70 miljarder kronor upp till ca 180 miljarder kronor. Kan ett företag inte möta sina krav på att ställa säkerhet uppstår en situation där den centrala motparten tvingas ta över företagets exponeringar mot andra marknadsaktörer och auktionera ut dessa kontrakt. I den rådande situationen skulle en sådan utveckling kunna leda till förluster som i förlängningen riskerar stabiliteten hos den centrala motparten. Detta skulle i sin tur kunna innebära risker för det finansiella systemet i övrigt.